

ҲАЙИТИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

QONUNCHILIK VA HUQUQ-TARTIBOT UCHUN

POSTDA

GAZETA 1930-YIL 12-MAYDAN CHIQA BOSHLAGAN

2009-yil 27-noyabr, juma

№48(3838)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

**2009 йил 5 ДЕКАБРЬ ШАМБА ДАМ
ОЛИШ КУНИНИ 2009 йил 7 ДЕКАБРЬ
ДУШАМБАГА КЎЧИРИШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунини нишонлаш муносабати билан ҳамда аҳолининг дам олиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш ва иш вақтидан оқилона фойдаланиш мақсадида:

2009 йил 5 декабрь шамба дам олиш куни 2009 йил 7 декабрь душанбага кўчирилсин.

5 декабрь шамба куни иш куни деб эълон қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2009 йил 25 ноябрь

АМАЛИЙ ҚЎЛЛАНМА

«ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВИ: МИЛЛИЙ ҚОНУНЧИЛИК ВА ХОРИЖИЙ ТАЖРИБА»

Мамлакатимизда давлат ҳокимияти вакиллик органларига бўлиб ўтадиган сайлов жараёнига тайёргарлик босқичида сайловчиларнинг ҳуқуқий билимларини янада ошириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти жамоаси томонидан «Парламент сайлови: миллий қонунчилик ва хорижий тажриба» номли амалий қўлланма давлат ва рус тилларида тайёрланиб, чоп этилди.

Қўлланма 3 бўлим, 11 бобдан иборат бўлиб, унинг 1-бўлими Парламент сайловига оид миллий қонунчиликнинг мазмун-моҳиятига бағишланган. Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига сайловлар ўтказишнинг асосий принциплари, сайлов округлари ва сайлов участкалари, сайлов комиссиялари, сайлов кампанияси бошлангани эълон қилиш, депутатликка номзодлар курсатиш ва уларни рўйхатга олиш, сайловолди ташвиқоти, депутатликка номзодлар фаолиятининг кафолатлари, сайловчиларнинг рўйхатлари, сайлов бюллетени, овоз бериш ва сайлов натижаларини аниқлаш, Ўзбекистон Республикаси Экологик ҳаракатидан Қонунчилик палатасига депутатларни сайлаш тартиби, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатини шакллантириш тартиби, парламент сайлови бўйича халқаро стандартлар ва хорижий давлатлар тажрибасига оид масалалар тизимли тарзда таҳлилий ёритилган.

Қўлланманинг 2-бўлимида парламент сайловига оид асосий тушунча ва атамаларнинг изоҳли луғати оммабоп тарзда ифодалаб берилган.

Қўлланманинг 3-бўлимида «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида», «Фуқаролар сайлов ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида» ва «Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисида»ги қонунлардаги асосий тартиб ва қоидалар схематик ифодаланган.

Қўлланма Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси, округ ва участка сайлов комиссиялари аъзолари, сайловчилар, олий ўқув юртарининг профессор-ўқитувчилари, докторантлар, аспирантлар, магистрлар ва талабалар ҳамда кенг жамоатчилик учун мулжалланган.

Нуриддин НОРМАТОВ,
юридик фанлар номзоди.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI ИИВ ҲАЙЪАТИ МАЖЛИСИ

Жорий йилнинг 25 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ҳайъатининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда ички ишлар идораларининг масъул ходимлари ва соҳавий хизматлари раҳбарлари иштирок этишди.

Ҳайъат йиғилишини Ички ишлар вазири, генерал-лейтенант Б. Матлюбов кириш сўзи билан очди ва олиб борди. Нотиқ кун тартибдаги биринчи муҳим масала – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига, халқ депутатлари

вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайловларни ўтказишга тайёргарлик кўриш, ўтказиш ҳамда яқунлаш даврида хавфсизликни ва жамоат тартибини сақлаш борасида ички ишлар идоралари олдида қўйилган асосий вази-

фалар тўғрисида сўз юртиб, бу борада тегишли курсатмалар берди.

Шу ўринда жорий йилнинг 27 декабрь куни мамлакатимизда бўлиб ўтадиган муҳим сиёсий жараёнга тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказиш пайтида ички ишлар идоралари ходимлари хизмат интизоми ва қонунчиликка қатъий риоя қилган ҳолда ўз бурч ва вазифаларини сидқидилдан адо этишлари лозимлигини таъкидлади. Айниқса, сайлов участкаларида жамоат тартиби-

ни сақлаш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, турли шубҳали хатти-ҳаракатларни олдиндан аниқлаб, бартараф этиш, бир сўз билан айтганда, хавфсизликни таъминлаш зарурлигини алоҳида кўрсатиб ўтди.

Мазкур масала муҳокамасида сўзга чиққан раҳбар ходимлар шахсий таркиб барча сайлов округи ва участкаларида бу сиёсий жараённи тинч-осойишта ўтказиш учун тайёр эканликларини билдиришди.

(Давоми 2-бетда).

Суратда: Житзах вилояти ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ отряди ходими, сафдор Шокир Шодмонов.

ДИҚҚАТ!

«ИШОНЧ ТЕЛЕФОНИ»

Ҳурматли
юртдошлар!

Биз, ички ишлар идоралари ходимлари Сизнинг тинч-осойишта ҳаёт кечиришингиз учун масъулмиз. Шу босдан, Сиз ҳуқуқ-тартибот ва қонунчилик бузилишига оид ҳар қандай масалалар бўйича Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва унинг ҳудудий бошқармаларидаги навбатчилик қисмларига қуйидаги «Ишонч телефонлари» орқали мурожаат қилишингиз мумкин. Мурожаат этган шахснинг исм-шарифи сир сақланиши кафолатланади.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги

(8-371) 233-22-33

(8-371) 233-39-39

Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги

(8-361) 222-56-76

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси

(8-371) 232-03-30

Андижон вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-374) 224-87-50

Бухоро вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-365) 224-64-86

Житзах вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-372) 226-03-02

Навоий вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-436) 223-06-71

Наманган вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-369) 226-60-55

Самарқанд вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-366) 233-00-00

Сирдарё вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-367) 225-33-30

Сурхондарё вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-376) 227-25-51

Тошкент вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-371) 264-18-32

Фарғона вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-373) 224-29-08

Хоразм вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-362) 226-37-10

Қашқадарё вилояти Ички ишлар бошқармаси

(8-375) 221-82-45

Транспорт Ички ишлар бошқармаси

(8-371) 252-61-39

ИИВ ҳузуридаги «Қўриқлаш» бирлашмаси

(8-371) 236-23-70

«ЁНГИН ХАВФСИЗЛИГИ ОЙЛИГИ» ДАВОМ ЭТМОҚДА

ДАСТАЛАБКИ ВАТИЖЛААР

Юртимизда ҳар йили «Ёнгин хавфсизлиги ойлиги» ўтказилиши одат тусига кириб қолди. Бундан қўзланган мақсад кенг аҳоли оммаси: ишчи-хизматчилар, талабалар, айниқса, ўсиб келаётган ёш авлод орасида тушунтириш ишларини кучайтириш, ёнгинларнинг олдини олиш, бу хайрли ишга кенг жамоатчиликни жалб этишдан иборат. Республика Вазирлар Маҳкамасининг Фармойишига биноан шу йил 23 ноябрдан 23 декабргача мамлакатимиз ҳудудида навбатдаги тадбир бўлиб ўтмоқда.

Юқоридаги Фармойиш талабларидан келиб чиққан ҳолда жойларда муайян ишлар амалга ошириляпти. Жумладан, Ички ишлар вазирининг тегишли буйруғига кўра ички ишлар идоралари томонидан амалга ошириладиган ташкилий ва амалий тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Давлат ёнгин хавфсизлиги хизматининг куч ва воситаларини марказлаштирилган ҳолда бошқариш ҳамда кенг жамоатчилик билан ҳамкорлигини таъминлаш мақсадида ИИБ Тезкор штаби ва ишчи гуруҳи тузилди. Худудий ва маҳаллий ёнгин хавфсизлиги хизматларига амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда ойлик билан боғлиқ муаммоларни тезкорликда ҳал этиш учун ИИБ ЁХББнинг раҳбар ходимлари вилоятларга бириктирилди.

Булардан ташқари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, Тошкент шаҳар, вилоятлар ва шаҳар-туман ҳокимликларининг фармойишлари, корхона, ташкилот ҳамда муассасалар раҳбарларининг буйруқларига биноан ойликни ташкиллаштириш ва ўтказиш комиссиялари

тузилди. Ёнгин хавфсизлиги қоидаларини тарғиб қилувчи эслатма, плакат, панно ва бошқа кўргазмали воситалар тайёрланиб, барча шаҳар, туман марказларига ўрнатиб чиқилди.

Тадбир бошлангандан буён республикаимиздаги 890 тадан ортиқ корхона, ташкилот ва

хўжаликларнинг ёнгина қарши ҳолати текшириб чиқилди. Текширувлар давомида ишчи-хизматчилар билан 869 маротаба учрашувлар ўтказилди, 918 та ёнгин хавфсизлиги бурчаклари ташкил этилди. Соҳа ходимлари таълим, тиббиёт муассасалари, Меҳрибонлик уйларида бўлиб,

ёнгин хавфсизлиги қоидаларини тарғиб қилиш бўйича тушунтириш ишлари олиб боришяпти. Бундай тадбирлар маданият масканлари, истироҳат боғларида ҳам ташкил этиляпти.

Ёнгин хавфсизлиги талабларини бузганлиги учун 154 нафар раҳбар ва жавобгар шахсга нисбатан 1 млн. 896 минг 763 сўм миқдорда жарима солинди. Ёнгин чиқиш хавфи бўлган 92 та корхона, цех ва омборхонанинг фаолияти вақтинча тўxtатилди, 85803 та носоз электр мослама, агрегат ва электр тармоқлардан фойдаланиш тақиқланди.

Бундан ташқари, ҳарбийлаштирилган ёнгин хавфсизлиги қисмлари томонидан хизмат кўрсатиладиган ўта муҳим ва тоифаланган объектларда 17 маротаба текширишлар ўтказилиб, тегишли йўриқномалар берилди, мазкур масканлар радиотармоқлари орқали эшиттиришлар уюштирилди. Шунингдек, кўнгилли ёнгин ўчириш гуруҳлари иштирокида машғулотлар ўтказилди.

Ёнгинларнинг асосий қисми фуқаролар хонадонларига тўғри

келаётгани инobatга олиниб, турар жойлар, кўп қаватли уйлارнинг ёнгина қарши ҳолати, улардаги чордоқ ва ертўлалар текшириб чиқилди. Маҳаллалар ва уй-жой мулкдорлар ширкатлари ҳудудида 23 та ноқонуний қурилишлар аниқланиб, 18 тасининг фаолияти тўxtатилди. Аниқланган сунъий тўсиқлардан 98 таси олиб ташланишига эришилди.

Қиш даврида ёнгинлар кўпроқ газ ва электр қувватидан нотўғри фойдаланиш оқибатида келиб чиқади. Тадбир давомида ана шу жиҳатга эътибор қаратилганда 20 маротаба газдан, 22 та ҳолатда электр қувватидан ноқонуний фойдаланилаётгани маълум бўлди. Аҳоли турар жойларининг ёнгина қарши ҳолатини яхшилаш мақсадида ёнгин хавфсизлиги қоида ва талабларини кўпол равишда бузган етти киши фуқаролар йиғинларида муҳокама қилинди.

«Ёнгин хавфсизлиги ойлиги»нинг дастлабки натижалари шуни кўрсатдики, аниқланган айрим камчиликларга қарамай, маҳалла фаоллари, муассаса, ташкилот, корхона ва хўжаликларнинг раҳбарлари, фуқароларимиз тадбирни кўнгилдагидек ўтказиш ҳамда ёнгин ҳолатларига йўл қўймастик учун бор имкониятларни ишга солишяпти. Уйлаймизки, бундай сая-ҳаракатлар ҳамжиҳатликда давом эттирилади ва қўзланган натижаларга эришилади.

Даврон ҚАМБАРОВ,
майор.

Суратда: ИИБ ЁХББ ҳузуридаги республика ихтисослашган отряди командири, подполковник Санжар Зупаров жанговар бўлима экипажига навбатдаги топшириқ бермоқда.

А. КЕНЖАЕВ олган сурат.

ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК

Кўп қаватли уйда қотиллик содир этилди. Пихини ёрган жиноятчи воқеа жойидан яшириниб, чет элга қочиб кетишга улгурди. Ўзича ҳуқуқ-тартибот посбонларининг кўзини шамғалат қилдим, деб ўйлади. Ана шундай вазиятларда Интерпол (Халқаро жиноят қидирув полицияси ташкилоти) ва унинг миллий тузилмалари хизмати асқотди.

Жиноятчи тез қўлга олинди, содир этган жиноятига яраша жазо олди. Интерпол бу — турли давлатларнинг криминал полицияси билан тез ҳамда самарали ахборот алмашув, жиноятчининг у ёки бу мамлакатда эканлиги ҳақида ўз вақтида хабар беришга хизмат қилувчи халқаро ташкилотдир. Ҳозирда унга 188 та давлат аъзо бўлган. Ўзбекистон мазкур ташкилотга 1994 йилда қабул қилинган.

Интерполнинг Ўзбекистондаги Миллий марказий бюросининг асосий вазифаларидан бири мамлакатимиз ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ҳамда ташкилотга аъзо давлатларнинг шунга ўхшаш тизимлари, Интерполнинг жиноятчиликка қарши кураш масалалари бўйича полицияси халқаро ташкилоти Бош қотибияти билан ҳамкорликни таъминлашдан иборат. Ходимлар халқаро қидирувдаги шахсларни топиш, шахсни идентификация қилиш, наркотик ва психотроп воситалар ноқонуний ай-

трансмиллий жиноятлар: халқаро терроризм, қурол-яроғ савдоси, наркотик моддаларнинг гайриқонуний айланishi, ноқонуний миграция ва одам савдосига қарши самарали кураш олиб бориш ҳамда уларнинг олдини олиш каби

да қидирилаётган хавфли жиноятчи яширинган жой аниқланишига муваффақ бўлинаётганини таъкидлаш жоиз. Масалан, Россиялик Л. аёлларни фоҳишалик қилишга мажбурлагани учун Италия суди томонидан айбдор, деб то-

имконини берувчи глобал полиция коммуникация тизимини ишлаб чиққан. Айни пайтда маълумотлар базасига тўғридан-тўғри уланиш орқали гумондор

борот алмашинув янада яхшилланишида муҳим омили бўлади.

Бугунги кунда алоқа офицерларнинг мавқеини кўтариш, уларнинг касбий ва жисмоний тайёргарлигини юксалтиришга қатъи эътибор берилмоқда. Шу мақсадда худудий ички ишлар идоралари вакиллари учун Интерпол ММБнинг ўқув семинарлари ўтказиш кўзда тутилган. Шунингдек, кўп йил шу соҳада хизмат қилиб, нафақага чиққан ходимлар кўмаги асқотмоқда. Истеъфодаги полковниклар Р. Вишняков, Р. Жабборов, А. Тиллаходжаев, истеъфодаги подполковниклар Ж. Абдуллаев, А. Дрегваль, истеъфодаги катта сержант И. Муминовлар ўз тажрибалари билан ўртоқлашишяпти.

Хулоса ўрнида шуни айтиш лозимки, ўтган вақт мобайнида миллий марказий бюро фаолияти такомиллашиб, белгиланган вазифаларни бажаришда ўзига хос тажриба мактаби яратилди. Шу боис ҳам халқаро жиноятчиликка қарши кураш, унинг олдини олишда самарали ишлар олиб борилаётгир. Соҳанинг фидойи ходимлари бор экан, жиноятчи дунёнинг қай чеккасига қочиб яширинмасин, барибир қўлга олинди, қонунга мувофиқ жазога тортилиши муқаррар.

Азизжон ФАЙЗИЕВ,
«Постда» муҳбири.

ИНТЕРПОЛ: ТАКОМИЛЛАШУВ ЙЎЛИДА

ланишининг олдини олиш, тарихий, илмий, бадий ва маданий қимматга эга бўлган буюмларнинг ўғирланишига, иқтисодий ва уюшган жиноятчиликка, халқаро террорчилик ҳаракатларига ҳужжат ва пулларни қалбақлаштириш каби жиноятларга қарши курашда ҳуқуқ-тартибот идоралари билан самарали фаолият олиб боришмоқда.

Сўнгги беш йил ичида Миллий марказий бюро вакиллари Интерполнинг Бош қотибияти томонидан ташкил этилган иккита минтақавий, 14 та турли мавзулардаги анжуманлар, шунингдек, бир нечта семинарларда фаол иштирок этишти. Бу тадбирларда глобаллашиб бораётган

масалалар ўртага ташланди.

Ўтган йилнинг ўзида Интерполга аъзо юздан ортиқ давлатлар билан ҳамкорлик йўлга қўйилгани ўзаро ахборот алмашинуви тез суръатларда кечишини таъминлади. Бундан ташқари, ўтган даврда қидирувда бўлган 294 нафар, шу жумладан, диний экстремизм ва терроризм билан боғлиқ жиноят содир этганликда гумон қилинган 196 нафар шахс қаерда эканлиги аниқланди. Мазкур ҳолатлар бўйича тўплаган барча маълумотлар қидирувни олиб бораётган идораларга юборилди.

Шу ўринда Миллий марказий бюронинг халқаро ҳамкорлиги натижасида Интерпол йўналиши-

лиди. Шундан сўнг яшириниб юрган ушбу шахсга нисбатан халқаро қидирув эълон қилинди. Италиядаги ММБнинг сўронома-сига биноан, у Тошкент шаҳар ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари ҳамкорлигида қўлга олинди.

Маълумки, ҳозирги ахборот асрида замонавий техникасиз самарадорликка эришиш мушкул. Дунё полициячиларини ишончли ва ҳимояланган ахборот билан таъминлашда зарур коммуникация тизими муҳим аҳамият касб этади. Шуни инobatга олиб, Интерпол ўз хизмати-дан фойдаланаётганлар ўзаро ахборот алмашиши ва ташкилотнинг маълумотлар базасига кириш

ёки қидирувдаги шахс, ўғирланган автомобиль ёхуд бебаҳо санъат асарлари, бармоқ излари, ДНК хусусияти ҳақида маълумотга эга бўлиш мумкин. ММБнинг ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорликдан манфаатдор эканлиги эътиборга олиниб, «TACIS» доирасида Европа Ҳамжамияти Комиссияси ҳомийлигида «Интерпол Марказий Осиёда» лойиҳаси ишлаб чиқилди. Уни татбиқ этиш ишлари шу йилнинг май ойида бошланди. Республика ички ишлар идораларида Интерпол йўналишида фаолият юритаётган алоқа офицерлари компьютер техникаси билан таъминланиш арафасида. Ўз навбатида бу ах-

